

Aastaaruanne 2016

Raamatukogu nimi: **Väike-Maarja raamatukogu**

Elanike arv : 2412

1.Põhilised tegevussuunad

2016.a. tähistas Väike-Maarja raamatukogu oma 110. aastapäeva ettekandekoosolekuga, kus peale raamatukogu pika tee tähistati ka raamatukoguga kaasaegse Jakob Tamme 155.aastapäeva. Valla 25. juubelile pühendati omaloomingu konkurs. Simunas ja Väike-Maarja Gümnaasiumis olid kohtumised kirjaniku Heli Künnapasega, mitmed luuleõhtud, palju oli vestlusi ja kirjandushommikuid lastele.

Üle mitme aasta oli võimalus osaleda erialasel töölähetusel Soome raamatukogudes. Hämmastas, mis teed Soome raamatukogud oma arengus liikunud olid, muutudes kirjandusasutusest üha enam ajaveetmise või huvitegevuse kohaks. Meeldis muidugi raamatukogude kõrge tehniline tase, ruumide avarus. Küllastati aga ainult suuri raamatukogusid.

Tore oli suvine seminaripäev Kundas ja selle ümbruses, eriti tõstaks esile head giidi, kes oskas tolmuse tsemendilinna üsna säravaks rääkida.

Oma raamatukogus võtsime kasutusele näöraamatu, koostasime veebinäituse „Kaunis Väike-Maarja vald“ valla 25. aastapäeva auks, arvutiviktoriini „Georg Lurich 140“. AIPis oli arvukalt individuaalkoolitusi.

Merekultuuri aastat tähistasime mitmete temaatiliste raamatunäitustega, korraldasime merelaulude õhtu, kus kapelli ja akordioni saatel laulsime omakoostatud laulikust populaarseid merelaule, tähistasime rannakirjanike Debora Vaarandi 100. ja Herman Sergo 105. sünniaastapäeva. Peale mitmete teiste kohalike kunstnike maalinäituste oli väljas ka Väike-Maarja seltsimaja kunstiringi liikmete meremaalide näitus. Lasteaia lastega mängisime mitmel korral läbi Sipsiku merereisi, selleks puhuks ostsime ka raamatukogu jaoks mõned nukud. Sipsik oli nii populaarne tegelane, et lapsed ka oma versiooni Sipsikust joonistasid ja seegi näitus oli meil mõnda aega üleval.

Valla kultuuriasutused, muuseumi eestvõttel, otsustasid teha senisest tihedamat koostööd, esialgu kavandades koostööüritusi ja anda teavet iga asutuse ettevõtmisest, mis peaks lõppema ühise kultuurikalendri koostamisega, selleks kutsuti ellu koostööd edendav grupp „Ebavere Aurukoda“ nime all, sellel on ka oma väljundid internetis. Toimus neli koolituskoosolekut, mille tulemina valmis Anu Laumetsal veebinäitus „Kaunis Väike-Maarja vald“, nähtav kodulehel.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

- Raamatukogude võrk ei muutunud, mingeid reorganiseerimisi ei toimunud, nende aeg jõuab alles tulevikus kätte, ja vist isegi mitte 2017.a.
- Lahtiolekuajad on endised: 01.09.-31.05 E 11-19, T-R 10-18, L 10-14

01.06.-31.08 E-R 10-18

- Nõukogu sel aastal koos ei käinud, kuid olulistest küsimustest toimusid läbirääkimised nõukogu esinainesega, kes oli ka alati abis ürituste korraldamisel. Otsime uusi inimesi raamatukogu nõukogusse, sest praeguse nõukogu tööaeg on juba otsa saanud.
- Raamatukogu kättesaadavuse huvides oleme avatud ühel päeval nädalas kella seitsmeni, asukoht on küll suurte majade lähinaabruses, kuid parem paik oleks muidugi alevi keskses, keskväljaku lähedal. Aga see jääb vaid soovmõtteks. Vallas on praegu neli raamatukogu, sulgemise plaanidest ei ole õnneks midagi kuulda. Kõik võib muutuda haldusreformi arenedes. Me veel ei teagi, kas vald liitub kellegagi või jääb kõik samaks. Teatud isikute põikpäisuse tõttu kaotas vald oodatava ühinemisraha, mille eest plaaniti vallale vajaliku staadioni ehitust.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	105,604	115,341	8,442%
Personalikulu	40,349	57,248	29,519%
Komplekteerimiskulu	19,191	20,808	7,771%
sh KOV-lt	11,219	12,672	11,466%
sh riigilt	7,972	8,136	2,016%
Infotehnoloogiakulu	4,870	5,533	11,983%
* Ürituste/näituste korraldamise kulu	0,400	0,755	47,02%
*			

Töötajate palk tõusis pisikeses % võrra, ja pean ennast ka sel aastal kordama, et meie AIPi töötaja jäi juba teise lapsega lapsehoolduspuhkusele, siis sel aastal saime kokkuhoitud summade arvelt ka väikese lisatasu.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Projekti nimi			

Projekte ei kirjutatud.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Personali koosseis muudatusi ei ole. Infotöötaja on ajutiselt ära – lapsehoolduspuhkusel.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest:

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
ITK vahendid ja võimalused	LVKRK	
Motiveeritud raamatukoguhoidja kui kogukonna alus	LVKRK	
Kunda hariduselust ja rahvaülikoolist	LVKRK	
Tsemenditööstuse ajaloost ja sõbrakaubandusest Kundas	LVKRK	
Õppereis Soome raamatukogudesse	LVKRK	
Topoteek – meie võimalus ennast näidata	LVKRK	
ERÜ maaraamatukogude suvelaager Viljandis	ERÜ maaraamatukogude sektsioon	
Osalus ja kaasamine mäluasutustes	LVKRK	

Koolitustega jäädi rahule.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Eriharidust 2016.a.keegi ei omandanud

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Väike-Maarja raamatukoguhoidjaid tunnustustati seoses raamatukogu juubeliga valla poolt.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht. Kokkuvõte, milline on remondivajadus? Mida tehti 2016?

LISA 3 Mitu aastat lükati edasi välistrepi remonti, kuna valla ehitusmeestel oli suur töökoormus. Nüüd anti see ühe ehitusfirma teha ja valmis ta saigi. Trepi plaadid olid ilmastiku mõjul pragunenud ja ka algne ehitus polnud kõige kvaliteetsem.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Raamatukogul on juurdepääsuks kaldtee olemas, sel suvel sai see ka korralikult parandatud. Sellele vaatamata vajavad osa lugejaid, kes kasutavad liikumisel nn abivahendeid, uste avamist ja raamatukoti sisse ja välja kandmist.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Väike-Maarja raamatukogu sai uue arvuti. Infotehnoloogiline baas rahuldab. Saab igal aastal täiendust uue arvuti näol. Raamatukogus ja ümbruses levib WiFi. Lugejate käsutuses on 7 arvutit.

3. Kogud (kogude komplekteerimine ja töötlemine)

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Vaatamata sellele, et igal aastal ka kustutame raamatuid, koguneb neid kokku ikka nii palju, et pidime suurendama tagavarafondis asuvate teavikute arvu. Selleks vahetasime seal välja kõik vanad puidust riulid mahukamate metallriulite vastu.

Komplekteerimisel arvestame oma lugejaskonna huve ennekõike ja kuna vaikselt kaob sisukamate ja tõsisemate huvidega lugejaskond, siis ei saa me enam kõike tellida, mida tahaks. Ei saa kurta, me

oleme saanud ikka igal aastal ka natuke juurde, kuid tundub, et raamatute hinnad lippavad eest kiiremini, kui me suudame raha juurde saada. Kui ikka paar inimest meil puuduvat raamatut juba küsib, siis oleme teinud järelkomplekteerimist.

Pisut keeruline on venekeelse lugejaskonnaga. Neid on järele jäänud umbes viis inimest, kellele me ka pisut tellime. Siin tuleks tõsisemalt kasutada keskraamatukogu venekeelset fondi ja RVL abi neile aeg-ajalt suuremaid koguseid tuua. Näiteks enne uute raamatupakkide valmimist ka venekeelsete raamatute kimbuke valmis panna, et need koos ära tuua.

Annetusi oli 28, mis moodustab 4% kogude juurdekasvust. Ilukirjandust komplekteeriti 502 eksemplari, mis teeb 68,79% juurdekasvust. Teaduskirjanduse komplekteerimisel tuleb juba hoolega vaagida, kas konkreetset selle või teise raamatu jaoks ka lugejat leidub. Ajalookirjandus läheb siiski kindla peale välja.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Komplekteeriti 723 raamatut. E-raamatut ei komplekteeritud.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat komplekteeriti 1,305 euro eest

Tellisime juurde mitmeid ajakirju, mida varem ei olnud.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Komplekteeriti 7 auvist.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Kanti maha 2081 teavikut.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Raamatukogus on võimalik teavikuid laenutada, kohapeal lugeda, teha koopiaid, skaneerida, printida, rentida AIPi ja saali koosolekute ja muude ürituste tarvis. Aknaalused kohad on hõivanud õppijad, kes oma sülearvutis töötavad.

Lugejate rahulolu uuringuid ei tehtud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine. AIP-i kasutamine.

Kuna eelmisel aastal läks algajate arvutikoolitus kenasti käima, siis lootsime sama jätkata, kuid sooviti siiski rohkem individuaalkoolitusi, ju vist häbeneti oma vähest oskust ja sooviti koolitaja jäägitut pühendumist ainult temale.

AIPis on välja kujunenud igapäevased külastajad, kes käivad mängimas, ajalehti lugemas ja arveid maksmas ning internetis surfamas. Aga on ka neid, kes kasutavad internetipunkti kõikvõimalikke muid teenuseid. Üllatavalt suure arvu moodustavad tervisetöendite täitjad ja autojuhilubade pikendajad.

Raamatukogus on kättesaadavad valla infolehtede aastakäigud, vallavalitsuse koosolekute protokollid on digitaalselt kättesaadavad ja kuulatavad. Avalik teave on väljas valla kodulehel, raamatukoguga seostuv meie kodulehel ja näoraamatus. Korraga saavad raamatukogus arvutit kasutada 7 külastajat, oma sülearvutiga tulnu tarvis on ka neile mõeldud ja kuna meil on WiFi võrk, saab ka raamatukogu ruumides ja väljaspool ruume tööd teha.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5

Raamatu- kogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	643	541	-102

Raamatu- kogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+/-)	Virtuaal- külüst.	Virtuaal- külüst.	Muutus (+/-)

				2015	2016	
Raamatukogu	8755	8544	-211	4980	10905	+5925

Raamatu- kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+/-)	Päringud 2015	Päringud 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	18334	16112	-2222	66	17	-49

Infopäringud: 17

Vaatamata sellele, et peame eraldi vihikut, jääb hulk päringuid sisse kandmata. Püüame end parandada.

4.3 RVL teenindus

Teistest raamatukogudest telliti 57, välja anti 507 eksemplari.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Analüüs, kuipalju sai juurde väljaandeid, kas see aitas teenindusele kaasa?

Juurde saime 80 raamatut. Püüdsime tellida kõik olulisemad teosed, tegime järelkomplekteerimist, võtsime kordustrukke, kuid kui on mõne kohustusliku raamatu aeg, siis meil üle 1-2 neid ei ole, reserveerime, kuid on selgunud, et koolikogus on teoseid piisavalt, siis lapsed sinna ei jõua? Küllalt segane situatsioon, siin üldistusi ei saa teha. Palju käib lasteraamatu järel hoopis lapsevanem.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutus (+/-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+/-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+/-)
Raamatu kogu	188	195	+7	1810	1869	+59	815	632	-183

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine Sisuline hinnang, võrdlus, analüüs.

Oleme lasteraamatunäitusi välja pannud ikka järjest värvilisemate piltidega koos, mis teema või autoriga haakuvad, suuremate näituste juurde korraldanud lasteaia lastele väikese ülevaate ja ettelugemise (muinasjuturaamatute näitused), mille järel nemad ise raamatuid vaadata saavad. Laenutamisel „kohustuslike“ nimekirjast tuleb ikka sageli võrrelda viimaste lehekülgede arvu.

Tore on vaadata, kui lasteaia kõige väiksemad tulevad terve rühmaga omale tuduraamatuid valida, igaüks valib oma maitse järgi, mida siis kasvataja neile sobival hetkel ette loeb. Eelmisel aastal kohtus Simuna koolis ja Väike-Maarja Gümnaasiumis noorsookirjanik Heli Künnapas, sel puhul korjasime kõikidest raamatukogudest tema teosed kokku, et lapsed nendega enne tutvuksid. Kirjanik rääkis ka palju oma kirjutamistest ja lugemistest, mis innustas lapsi juurde küsima. Need kohtumised täitsid oma otstarbe.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Püüame iga lastekirjaniku suurema näituse juurde ka lasteaia lastele väikese tutvustuse ja ettelugemise korraldada, misjärel lapsed isa saavad raamatuid valida ja uurida. Näitused teeme võimalikult värvikad, oleme soetanud uusi mängu, nukke, mis kujutavad raamatutegelasi. Ka värvilise liivaga meeldib mängida.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	9	9	3

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv

Teistele asutustele ei ole teenuseid pakkunud.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

Väike-Maarja on nii rikkaliku kultuuripärandiga, et igal aastal jätkub kultuuritegelasi, keda taas meeles pidada ja kellest rääkida. Ka komplekteerimisel püüame soetada just kohaliku tähtsusega teoseid. Näiteks Jakob Liivi Elu ja mälestusi ostsime konkursi. Tähistasime endise kolleegi Erich Meerja 85. sünniaastapäeva, raamatukogu 110. aastapäeva, mis on samuti üks olulisi kultuuritähiseid vallas, põimides selle kokku Tammsaare „Tõde ja õigus“ aastapäeva ja austatud koolmeistri ning kirjaniku Jakob Tamme suurjuubeliga. Georg Lurichi mälestuseks koostasime arvutiviktoriini.

2015.a. oli edukas arvutikoolitus senioridele, püüdsime seda jätkata, kuid inimesed soovisid siin rohkem individuaalkoolitusi, neid oli 57 korral.

Merekultuuri aastat tähistasime mitmete näitustega – Kuulsaid meresõitjaid, Saagade ja seikluste aeg, „Minu“ sarja mereriigid, Debora Vaarandi 100, Herman Sergo 105, Seiklused merel, Mere lummuses. Kordaläinuks võib lugeda merelaulude õhtut, kus lugesime mereluulet, oli merepiltide slaidiprogramm, laulsime merelaule kapell „Sirili“ ja akordioni saatel omakoostatud laulukutest. Siinkohal suur tänu lasteaia muusikaõpetajale Sirje Sõnumile. Väike-Maarja seltsimaja kustiring koostas mereteemalistest maalidest näituse, mis meie ruumi mere teemaga kaunistasid. Juuli alguses õnnestus mitmel raamatukoguhoidjal kaasa sõita naisseltsi ekskursioonile Saaremaale, mis samuti mereriik. Meie õnneks sattus meile fantastiline giid. Sügisel pidasime meeoluka sügisluuleõhtu, kus koostasime Ellu Moisa piltidest slaidiprogrammi Väike-Maarja sügisevaadetest.

Loomulikult oli palju näitusi ja väljapanekuid, mis tõstsid esile kirjanikke - juubilare, raamatukogukuid, põhjamaade kirjandusnädalat jne.

Võimaluse korral oleme innustanud andekaid inimesi oma loomingut esitlema ja julgelt välja panema. Nii oli täielik leid Annika Sulkinoja ja Peeter Ispajevi taieste näitus (paberlõiketehnika, puidupõletus, String art tehnik). Põnev oli Lee Nuutre ja Sigrid Heinlo foto- ja maalinäitus. Sigrid Heinlo on käinud Väike-Maarja Gümnaasiumis, siis oli väga vahva näha klassiõdesid koos näitust nautimas. Tore oli ka Inge Lehtlaane maalinäitus. Pandivere päeval olime kohal oma raamatulaadaga. Sel aastal oli raamatukogu ülesanne ka Pandivere päeva ristsõnade koostamine.

Koostöögrupp „Ebarevere Aurukoda“ (muuseum, noortekeskus, seltsimaja, Väike-Maarja spordihoone) viis läbi nn sisekoolitusi, mille tulemina valmis veebinäitus „Kaunis Väike-Maarja vald“ valla 25. aastapäevaks.

4.6.1 kohalikul

Peamised koostööpartneerid on olunud Väike-Maarja lasteaed, seltsimaja kunstiring, Väike-Maarja Gümnaasium, kooliraamatukogu, Simuna kool, Väike-Maarja muuseum, noortekeskus. Meid külastasid Porkuni kooli õpilased, kellele tutvustasime raamatukogu ja jutustasime Grimmi muinasjutte. Väga suure tänu olen võlgu raamatukogu nõukogu esinaisele Juta Haasmale, kes alati nõu ja jõuga abiks on ja kaasa mõtleb ja muuseumi juhatajale Marju Metsmanile, kes huvitavate uute ideede ja teadmistega meid ergutas uusi asju proovima.

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Siia ainult kasutaja- ehk infootsingukoolitustest. Millised on peamised sihtrühmad ja millised on peamised teemad? Tagasiside, mis muutunud?

Arvutikoolitust saavad seniorid. Õpitakse päris algusest alles hiirt taltsutama kui ka keerulisemaid asju. Tihti väga palju uut ei jõuagi juurde õppida, sest ikka ja jälle tuleb korrata algusest pihta, kuna õpitu kipub ununema. Mõni tuleb aga oma tahvliga, siis ole mees ja nuputa, kuidas see töötab, kuna need on nii erinevad. Lõpuks saavad kõik ikka oma kirjakasti ja pangas käimise selgeks.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogu reklaamib end oma ja valla kodulehel, näoraamatus, teated üritustest lisaks eelpoolnimetatutele ka kuulutustulpadel, koolis, seltsimajas ja vallamajas, flaiierid letil, kutsed, teated infolehes, suulised teavitused. Väljaandeid ei koostanud.

4.9 Andmebaasid. Kas ja milliseid andmekogusid pakutakse lugejaile kodulehe vahendusel? E-kataloog.

Kodulehelt saab minna: e-kataloogi ESTER, URRAM, Kodulugu, ISE, DEA, Digar, ISIK, Lääne-Viru infoportaalisesse, Väike-Maarja vald, kohalikud ajalehed (4), Riigiportaal Eesti, Estonica, KOP, registrite ja infosüsteemide keskus, Eesti Riigi Teataja, Eesti Statistika, Piirkondlik portree, Kultuuriministerium, Kultuurikava, Kultuurisündmuste infoportaal, Eesti filmiandmebaas, Rakvere Teater, SA Virumaa Muuseumid, Väike-Maarja Muuseum, Emakeele Selts, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kirjanduse Selts, Eesti Kirjastuste Liit, Eesti Rahvaluule, EEVA, ERNI, Liivametsa lugemised, Varraku raamatublogi, BERTA, Eesti Keele Instituudi sõnastikud, Keelenõuanne, eesti-inglise-vene sõnaraamat, AIS, VAU, SAAGA, Apollo, Raamatukoi, Rahva Raamat, Rajaleidja, Targalt internetis, Lasteluule andmebaas Arkaadia, Lasteluule andmebaas, Lastekas.ee, Meieoma.ee, Miksike.ee, Delfi Täheke, Laste- ja noorteleht, ERÜ, Eesti Rahvusraamatukogu, Lääne-Viru Keskraamatukogu, Raamatukogusõnastik.

5. 2017 aasta tegevused

Loodetavasti Ebavere Aurukojal jätkub auru ka edaspidiseks koostegevuseks ja headeks mõteteks, et koos korraldada ühisüritusi.

Tulemas on Kaisuloomade öö, Oskar Lutsu 130. aastapäeva tähistamine kogupereviktoriini ja väikese instseneeringuga, kohtumine lastekirjaniku Aidi Vallikuga, mitmeid muid põnevaid ettevõtmisi.

Direktor
Irma Raatma

LISA 1
Personali koolitus (siia ainult arvud)

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituskulud eelarves	Koolituseks kulutatud
V-M Valla Rk	8	46	600,00	596,96

LISA 2

Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused:

Ettekanded laste kirjandushommikutel.

Ettekanne raamatukogu 110. aastapäeval – raamatukogu ajaloost ja Jakob Tammest.

Ettekanne Debora Vaarandist, luuleõhtute juhtimine.

Kirjaniku elu ja loomingu tutvustus kohtumistel kirjanik Heli Künnapasega.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)
Väike-Maarja rk.	Välisrepi remont

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
V-M rk.	Heljo Mänd 90	28
	Vendade Grimmide muinasjutud	40
	Anderseni muinasjutud	24
	Sipsiku merereis	43
	Meil külas kirjanik Heli Künnapas	58